

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การวิจัยเรื่องนี้ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมปืนซ็อตไฟฟ้าในการใช้ป้องกันตัวของประชาชน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจรัฐในการจำกัดสิทธิ เสรีภาพของบุคคลเนื่องจากจำกัดสิทธิในการเลือกหา หรือจะใช้อาวุธในการป้องกันตัว ทั้งที่เป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงน้อยกว่าอาวุธปืน โดยทั่วไป แต่กฎหมายกลับจำกัดการเข้าถึงไว้เฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยไม่ออกข้อกำหนด เพื่อเปิดช่องทางกฎหมายให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงอาวุธประเภทนี้ได้

สรุปผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตให้มีหรือครอบครองปืนซ็อตไฟฟ้าสำหรับประชาชน จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันปืนซ็อตไฟฟ้าถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือสั่งการพิจารณาแล้วเห็นว่าปืนซ็อตไฟฟ้านั้นเป็นอาวุธปืนที่มีชนิดและขนาดที่นายทะเบียนท้องที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ตามกฎหมาย และปืนซ็อตไฟฟ้านั้นยังถูกควบคุมตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปไม่สามารถขออนุญาตให้มีหรือครอบครองได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่กฎหมายไม่เปิดช่องให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงอาวุธป้องกันตัวประเภทนี้ได้ กฎหมายสงวนไว้ให้แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นที่ใช้ได้ ย่อมเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองไว้

กฎหมายของสหรัฐอเมริกาพบว่า ปืนซ็อตไฟฟ้าไม่ได้ถูกควบคุมเช่นอาวุธปืน เนื่องจากตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาศ็อตไฟฟ้าถือว่าเป็นอาวุธ แต่ไม่ใช่อาวุธปืนเนื่องจากไม่ได้ขับเคลื่อนด้วยการระเบิดหรือวิธีอื่น ๆ ด้วยดินปืน แต่เป็นแรงดันแก๊สจึงไม่อยู่ภายใต้กฎหมาย The Gun Control Act 1968 สำหรับรัฐที่ปืนซ็อตไฟฟ้าสามารถซื้อขายหรือครอบครองได้ เช่น

รัฐเท็กซัส ตามประมวลกฎหมายอาญาของรัฐเท็กซัส คือ Texas Penal Code รัฐเท็กซัสไม่มีกฎหมายที่จำกัดการซื้อ การเป็นเจ้าของ Taser ประชาชนได้รับอนุญาตให้ซื้อ Taser แต่ต้องใช้อย่างถูกกฎหมายข้อกำหนดเพียงอย่างเดียว คือบุคคลนั้นต้องมีอายุอย่างน้อย 18 ปี จึงจะครอบครองปืนช็อตไฟฟ้าได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมรวมถึง อาชญากร พวกเขาไม่สามารถซื้อได้ทางออนไลน์หรือในร้านค้าปลีก โดยปืนช็อตไฟฟ้าไม่จัดว่าเป็นอาวุธไม่ถึงตาย จึงไม่เป็นอาวุธปืนตามกฎหมายของรัฐเท็กซัส เช่นเดียวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวอื่น ๆ สำหรับกฎหมายประเทศอื่น ๆ เช่น

กฎหมายของสาธารณรัฐโปแลนด์พบว่า ปืนช็อตไฟฟ้าถือว่าเป็นอาวุธปืนที่ต้องขอ อนุญาตหากมีกระแสไฟฟ้าในวงจรเกินกว่า 10 มิลลิแอมป์ โดยเหตุผลเพื่อป้องกันตนเอง การคุ้มครองบุคคลและทรัพย์สิน

กฎหมายของสาธารณรัฐเช็กพบว่า ปืนช็อตไฟฟ้าถูกจัดว่าเป็นอาวุธปืนประเภทหนึ่ง แต่ไม่ต้องขออนุญาตการมีหรือครอบครองเช่นอาวุธปืนประเภทอื่น ๆ เพียงแต่ปืนช็อตไฟฟ้านั้น ต้องลงทะเบียนกับตำรวจ และผู้ครอบครองต้องมีอายุ 18 ปี ประกอบกับเหตุผลความจำเป็น

(2) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับคลังลูกดอกไฟฟ้าและลูกดอกไฟฟ้าที่ใช้กับปืนช็อตไฟฟ้า จากประเด็นปัญหาดังกล่าวพบว่า เมื่อปืนช็อตไฟฟ้าถูกจัดว่าเป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และเป็นยุทธภัณฑ์ ตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติ ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 แต่คลังลูกดอกไฟฟ้าและ ลูกดอกไฟฟ้าที่ใช้กับปืนช็อตไฟฟ้า ซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องกระสุนหรือกระสุนของปืนช็อตไฟฟ้า กลับไม่มีคำนิยามตามกฎหมาย เพื่อควบคุมอุปกรณ์หรืออาวุธดังกล่าวเช่นเดียวกับเครื่องกระสุน หรือกระสุนปืนตามกฎหมาย เพื่อป้องกันการนำไปใช้กระทำผิดกฎหมายหรือผิดวัตถุประสงค์

กฎหมายของสาธารณรัฐโปแลนด์พบว่า ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้โดยเฉพาะว่า ส่วนประกอบที่สำคัญของกระสุน ได้แก่ หัวกระสุนที่บรรจุด้วยวัสดุ วัตถุระเบิด สารเคมีที่ไร้ ความสามารถหรือสารก่อไฟ หรือสารอื่น ๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพ การเผาไหม้เชื้อเพลิงขับเคลื่อนและเชื้อเพลิงขับเคลื่อนในรูปแบบของดินปืน ซึ่งคลังลูกดอกไฟฟ้า หรือลูกดอกไฟฟ้าของปืนช็อตไฟฟ้าสามารถทำอันตรายแก่ร่างกายหรือสุขภาพได้จึงถูกควบคุมตาม กฎหมาย

(3) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับ ใบอนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืน เนื่องจากมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งเป็นการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะ

ต้องห้ามของผู้ที่จะรับใบอนุญาตเพื่อมีหรือครอบครองอาวุธปืนอันเป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในการคัดกรองบุคคลที่มีสิทธิจะครอบครองอาวุธปืนซึ่งถือว่าเป็นอาวุธร้ายแรง แต่ตามกฎหมายดังกล่าวไม่มีการทดสอบหรือการสอบ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเช่นเดียวกับการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตขับขี่ยานยนต์ รวมถึงไม่ได้มีการตรวจสอบสุขภาพว่าสมบูรณ์แข็งแรงหรือมีสภาพจิตใจที่ปกติหรือไม่

กฎหมายของสาธารณรัฐโปแลนด์ และสาธารณรัฐเช็กพบว่า ประเทศดังกล่าวกำหนดให้มีการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการขอใบอนุญาตเพื่อมีหรือครอบครองอาวุธปืน โดยมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งการทำแบบทดสอบทั้งข้อเขียนและการสอบปฏิบัติ โดยภาคทฤษฎีสอบเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภาคปฏิบัติเป็นการทดสอบการยิง การใช้อาวุธปืนอย่างถูกต้องปลอดภัย ทั้งนี้ตามกฎหมายของประเทศดังกล่าวยังกำหนดให้มีการตรวจสอบสุขภาพต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบสุขภาพทั่วไป การตรวจจักษุวิทยา และโดยเฉพาะการตรวจเพื่อประเมินทางด้านจิตเวช ทั้งนี้เพื่อเป็นการมั่นใจว่าผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีหรือครอบครองอาวุธปืนแล้วจะสามารถใช้งานได้อย่างถูกต้องปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสังคม

5.2 ข้อเสนอแนะ

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมปืนซ็อตไฟฟ้าในการใช้ป้องกันตัวของประชาชนนั้น เนื่องด้วยการเลือกใช้เครื่องมือหรืออาวุธในการป้องกันตัวเบื้องต้นของประชาชนยังมีข้อจำกัด ประกอบกับบทบัญญัติของกฎหมายบางประการยังไม่ทันสมัยและครอบคลุมตามสถานการณ์ปัจจุบัน จึงเป็นที่มาของการเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

1) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตให้มีหรือครอบครองปืนซ็อตไฟฟ้าสำหรับประชาชน

เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522) ข้อ 2 ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

จากเดิมซึ่งกฎกระทรวงระบุว่า

ข้อ 2 อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้

(1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.45 มิลลิเมตร

(2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้

- (ก) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มิลลิเมตร
 (ข) ปืนบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลุสัญญาณ
 (3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้
 ดังต่อไปนี้

- (ก) ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มิลลิเมตร
 (ข) ปืนลูกซอง
 (ค) ปืนลูกกระดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้อง ไม่เกิน 5.6 มิลลิเมตร
 (4) อาวุธปืนชนิดไม่มีเครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ
 (5) อาวุธปืนชนิดที่ไม่ใช้กระสุนเป็นที่บรรจุวัตถุเคมีที่ทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษ
 หรือไม่ใช่เครื่องกระสุนปืนที่บรรจุเชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือวัตถุกัมมันตภาพรังสี
 ให้เพิ่มเติมข้อ 2 (6) เป็น
 (6) อาวุธปืนชนิดไฟฟ้า ชนิด และขนาด ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ใน
 กฎกระทรวง

2) ปัญหากรณีตลับลูกดอกไฟฟ้าและลูกดอกไฟฟ้าที่ใช้กับปืนช็อตไฟฟ้า
 แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง
 และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 4 (2)

จากเดิม

มาตรา 4 (2) “เครื่องกระสุนปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโคด กระสุนปราย
 กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทู่นระเบิดและจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อ
 โรค ไอพิช หมอกหรือควัน หรือกระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทู่นระเบิดและจรวด ที่มีคุณสมบัติ
 คล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน

โดยกฎหมายไม่ได้บัญญัติรวมถึง ตลับลูกดอกไฟฟ้า และลูกดอกไฟฟ้า ไว้ใน
 กฎหมายโดยให้เพิ่มเติมข้อความคำว่า “ตลับลูกดอกไฟฟ้า และลูกดอกไฟฟ้า” เข้าไปในมาตรา 4 (2)
 เป็นดังนี้

มาตรา 4 (2) “เครื่องกระสุนปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโคด กระสุนปราย
 กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทู่นระเบิด จรวด ตลับลูกดอกไฟฟ้า และลูกดอกไฟฟ้า ทั้งชนิดที่มี
 หรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรค ไอพิช หมอกหรือควัน หรือกระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด
 ทู่นระเบิด จรวด ตลับลูกดอกไฟฟ้า และลูกดอกไฟฟ้า ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือ
 สิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน

3) ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืน

เนื่องจากอาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีอำนาจร้ายแรงการที่บุคคลใดจะขออนุญาตให้มีหรือครอบครองซึ่งรวมถึงอาวุธปืนชนิดไฟฟ้าควรจะต้องกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามให้ครอบคลุมชัดเจนจึงเป็นที่มาของการเสนอแก้ไข พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 13

จากเดิม

มาตรา 13 ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตตามความในหมวดนี้แก่

(1) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 293 ถึงมาตรา 303

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพ้นโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกยั่วโทสะ

(2) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พุทธศักราช 2477 มาตรา 11 มาตรา 22 มาตรา 29 หรือมาตรา 33 หรือพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

(3) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปในระหว่างห้าปีนับย้อนขึ้นไปจากวันยื่นคำขอ สำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน (1) และ (2) เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(4) บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(5) บุคคลซึ่งไม่สามารถจะใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ เว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บตามมาตรา 11

(6) บุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือปรากฏว่าเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(7) บุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้

(8) บุคคลซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

(9) บุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน

สำหรับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ห้ามมิให้ออกให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่าหกเดือน

โดยให้เพิ่มเติมข้อความดังต่อไปนี้เป็นมาตรา 13 (10) และ(11) เป็นดังนี้

มาตรา 13 ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตตามความในหมวดนี้แก่

(10) บุคคลที่ไม่ผ่านการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(11) บุคคลที่ไม่ได้รับใบรับรองทางการจากแพทย์และจิตแพทย์ ตามที่รัฐมนตรีกำหนด